

POSTANOWIENIE

Dnia 22 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej,
na posiedzeniu w dniu 22 sierpnia 2024 r.,
w sprawie wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów
Powszechnych o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej przeciwko P. J. – sędziemu
Sądu Rejonowego w O. (I ZSK 24/22)
wniosku obrońcy obwinionego P. J. o wyłączenie SSN Marka Motuka od udziału w
sprawie o sygn. akt I ZO 79/24
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k.,

postanowił:

**pozostawić bez rozpoznania wniosek o wyłączenie
SSN Marka Motuka od rozpoznania sprawy o sygn. akt I ZO 79/24.**

UZASADNIENIE

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych
zwrócił się do Sądu Najwyższego o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej przeciwko
sędziemu Sądu Rejonowego w O. P. J. Sprawa ta została zarejestrowana w
repertorium Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego pod sygn. I DSK 16/22, a
następnie w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. akt I ZSK
24/22. Do rozpoznania przedmiotowej sprawy został wyznaczony skład orzekający:
Wiesław Kozielowicz (przewodniczący), Zbigniew Korzeniowski (sprawozdawca)
oraz Ławnik SN Robert Burek.

Pismem z dnia 13 kwietnia 2023 r. obrońca obwinionego - SSO D. M. wniósł o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności przez SSN Wiesława Kozielewicza. Sprawa ta została zarejestrowana pod sygn. I ZB 45/23, zaś do jej rozpoznania został wyznaczony następujący skład orzekający: Michał Laskowski (przewodniczący), Włodzimierz Wróbel (sprawozdawca), Roman Trzaskowski, Maciej Pacuda i Igor Zgoliński.

Wnioskiem z dnia 4 lipca 2023 r. obrońca obwinionego SSR P. J. - adw. M. P. wniósł o wyłączenie SSN Igora Zgolińskiego od rozpoznania sprawy I ZB 45/23. Wniosek ten został zarejestrowany pod sygn. I ZO 69/23, zaś do jego rozpoznania została wyznaczona SSN Maria Szczepaniec.

W dniu 24 sierpnia 2023 r. obrońca obwinionego P. J. – adw. P. M. złożył wniosek o wyłączenie Sędzi Marii Szczepaniec wyznaczonej do orzekania w sprawie o sygn. akt I ZO 69/23. Wniosek ten został zarejestrowany w Sądzie Najwyższym pod sygn. I ZO 92/23, a do jego rozpoznania wyznaczony został SSN Wiesław Kozielewicz.

Wnioskiem z dnia 23 września 2023 r. obrońca obwinionego SSR P. J. wniósł o wyłączenie SSN Wiesława Kozielewicza od rozpoznania sprawy I ZO 92/23. Wniosek ten został zarejestrowany pod sygn. I ZO 112/23, zaś do jego rozpoznania został wyznaczony SSN Marek Dobrowolski.

Postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2023 r. pozostawiono bez rozpoznania oświadczenie SSN Wiesława Kozielewicza, zawierające żądanie wyłączenia od rozpoznania sprawy o sygn. akt I ZO 92/23 z uwagi na to, iż postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2023 r., sygn. akt I ZO 110/23, uwzględniono wniosek obrońcy obwinionego sędziego P. J. w przedmiocie wyłączenia SSN Wiesława Kozielewicza od udziału w sprawie prowadzonej pod sygn. akt I ZO 92/23 z tożsamej przyczyny jaką sygnalizował składający oświadczenie SSN Wiesław Kozielewicz.

Jednocześnie, w dniu 17 listopada 2023 r. obrońca obwinionego – adw. – M. P. złożył wniosek o wyłączenie SSN Marka Dobrowolskiego od rozpoznania sprawy I ZO 112/23, który został zarejestrowany w Sądzie Najwyższym pod sygn. I ZO 151/23, zaś do jego rozpoznania został wyznaczony SSN Tomasz Demendecki.

Postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2023 r. pozostawiono bez rozpoznania wniosek obrońcy SSR P. J. o wyłączenie SSN Marka Dobrowolskiego od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZO 112/23.

Postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 2023 r. nie uwzględniono wniosku obrońcy sędziego P. J. o wyłączenie SSN Marii Szczepaniec od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZO 69/23.

Wnioskiem z dnia 18 grudnia 2023 r. obrońca obwinionego SSR P. J. – adw. P. M. wniósł o wyłączenie SSN Tomasza Demendeckiego od rozpoznania sprawy I ZO 151/23. Wniosek ten został zarejestrowany pod sygn. I ZO 182/23, zaś do jego rozpoznania został wyznaczony SSN Paweł Wojciechowski.

Postanowieniem z dnia 20 czerwca 2024 r., sygn. akt I ZO 182/23, Sąd Najwyższy wniosek o wyłączenie SSN Tomasza Demendeckiego od rozpoznania sprawy o sygn. akt I ZO 151/23, pozostawił bez rozpoznania.

Wnioskiem z dnia 30 stycznia 2024 r. obrońca obwinionego SSR P. J. – adw. P. M. wniósł o wyłączenie SSN Pawła Wojciechowskiego od rozpoznania sprawy I ZO 182/23. Wniosek ten został zarejestrowany pod sygn. I ZO 28/24, a do jego rozpoznania został wyznaczony SSN Marek Siwek.

Postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2024 r., sygn. akt I ZO 28/24, nie uwzględniono wniosku obrońcy P. J. o wyłączenie SSN Pawła Wojciechowskiego od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZO 182/23.

Pismem z dnia 22 marca 2024 r. obrońca SSR P. J. – adw. P. M. wniósł o wyłączenie SSN Marka Siwka od rozpoznania sprawy I ZO 28/24. Wniosek ten został zarejestrowany pod sygn. I ZO 55/24, zaś do jego rozpoznania został wyznaczony SSN Zbigniew Korzeniowski.

Postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2024 r., sygn. akt I ZO 55/24, Sąd Najwyższy wniosek o wyłączenie SSN Marka Siwka od rozpoznania sprawy o sygn. akt I ZO 28/24, pozostawił bez rozpoznania;

Wnioskiem z dnia 29 kwietnia 2024 r. obrońca obwinionego SSR P. J. – adw. P. M. wniósł o wyłączenie SSN Zbigniewa Korzeniowskiego od rozpoznania sprawy I ZO 55/24. Wniosek ten został zarejestrowany pod sygn. I ZO 79/24, zaś do jego rozpoznania został wyznaczony SSN Marek Motuk.

Postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 2024 r., sygn. akt I ZO 79/24, nie uwzględniono wniosku obrońcy sędziego P. J. o wyłączenie SSN Zbigniewa Korzeniowskiego od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZO 55/24.

Pismem z dnia 28 maja 2024 r. obrońca obwinionego SSR P. J. – adw. P. M. wniósł o wyłączenie SSN Marka Motuka od rozpoznania sprawy I ZO 79/24. Wniosek ten został zarejestrowany pod sygn. I ZO 98/24, a do jego rozpoznania w dniu 27 czerwca 2024 r. została wyznaczona SSN Barbara Skoczowska.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek jako bezprzedmiotowy należało pozostawić bez rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie.

Jednakże, ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego nie określa w ścisły sposób terminu, w jakim można złożyć wniosek o wyłączenie sędziego. Art. 41 § 2 stanowi jedynie, że wniosek o wyłączenie sędziego, zgłoszony na podstawie § 1 po rozpoczęciu przewodu sądowego, pozostawia się bez rozpoznania, chyba że przyczyna wyłączenia powstała lub stała się stronie wiadoma dopiero po rozpoczęciu przewodu. O ile pierwszy człon ww. przepisu nie nasuwa wątpliwości interpretacyjnych, o tyle przepisy k.p.k. nie precyzują w tym zakresie terminu złożenia wniosku o wyłączenie sędziego, gdy przyczyna wyłączenia powstała lub stała się stronie wiadoma po otwarciu przewodu sądowego. W związku z powyższym należy przyjąć, że ze względu na istotę instytucji wyłączenia sędziego, skutecznie wystąpić z wnioskiem o wyłączenie sędziego można nie później niż do czasu wydania orzeczenia, gdyż tylko wówczas może doprowadzić to do wyłączenia sędziego od rozpoznania sprawy (zob. D. Świecki (w:) B. Augustyniak, K. Eichstaedt, M. Kurowski, D. Świecki, Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany, Gdańsk 2020, art. 41, pkt 14, Lex/el.). Wniosek o wyłączenie sędziego nie może mieć bowiem charakteru abstrakcyjnego.

Innymi słowy, początkiem biegu terminu do złożenia wniosku o wyłączenie sędziego jest zarządzenie prezesa sądu (lub innej upoważnionej osoby) o przydzieleniu sprawy do rozpoznania danemu sędziemu lub wyznaczeniu

sędziego do orzekania w tej sprawie (w składzie wieloosobowym). Kończącą datę określa art. 41 § 2 k.p.k. i jest nią rozpoczęcie przewodu sądowego (wniosek zgłoszony po ogłoszeniu tej decyzji pozostawia się bez rozpoznania, chyba że przyczyna wyłączenia powstała lub stała się stronie wiadoma dopiero po rozpoczęciu przewodu).

Analiza akt sprawy wskazuje, że sprawa o sygn. akt I ZO 79/24 z wniosku obrońcy obwinionego P. J. – adw. P. M. o wyłączenie Sędziego Zbigniewa Korzeniowskiego wyznaczonego do orzekania w sprawie o **sygn. akt I ZO 55/24 została rozpoznana na posiedzeniu niejawnym w dniu 27 maja 2024 r.**, zgodnie z tym postanowieniem, Sąd Najwyższy nie uwzględnił wniosku obrońcy P. J. o wyłączenie SSN Zbigniewa Korzeniowskiego od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZO 55/24.

Natomiast, obrońca obwinionego - adw. P. M. złożył wniosek o wyłączenie SSR Marka Motuka od udziału w rozpoznaniu sprawy I ZO 79/24, wskazując na istniejące w tej sprawie okoliczności mogącej wywołać u zewnętrznego, obiektywnego odbiorcy uzasadnione wątpliwości co do niezależności Sędziego Marka Motuka, który został powołany na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3) **w dniu 28 maja 2024 r.** (data nadania w placówce pocztowej: „W.”).

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że wniosek obrońcy o wyłączenie SSN Marka Motuka został złożony już po orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie I ZO 79/24, a zatem należało pozostawić go bez rozpoznania.

Na zakończenie należy wskazać, że Sąd Najwyższy w tym składzie rozpoznawał tylko i wyłącznie wniosek o wyłączenie SSN Marka Motuka, natomiast zasadność wcześniejszych wniosków oraz sposób ich rozpoznania nie były przedmiotem jego analizy. Konieczne jest jednak stwierdzenie, że Sąd w pełni podziela wywody wnioskodawcy, co do okoliczności mogących wywołać u zewnętrznego, obiektywnego odbiorcy uzasadnione wątpliwości, co do niezależności i niezawisłości sądu z udziałem sędziego Marka Motuka.

Kierując się przedstawionymi względami Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

[M. T.]

[ms]